

**Επαναληπτικό Διαγωνισμό Ιστορίας
ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Εκφωνήσεις

A1. Να ορίσετε τους παρακάτω όρους:

Φεντερασιόν
Κίνημα στο Γουδί
Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής
Ηνωμένη Αντιπολίτευση

(Μονάδες 12)

A2. Να γράψετε δίπλα σε κάθε γράμμα Σωστό ή Λάθος, ανάλογα με το περιεχόμενο της αντίστοιχης πρότασης :

- A) Η δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά επιβλήθηκε στις 4 Αυγούστου 1936.
B) Στα μέσα του 1910 οι Κοινωνιολόγοι ίδρυσαν το ραλλικό κόμμα.
Γ) Η παραίτηση του πρίγκιπα Γεωργίου από την Αρμοστεία έγινε το 1908.
Δ) Στις 14 Φεβρουαρίου 1913 υποστέλλονται στη Σουδα οι σημαίες των Μεγάλων Δυνάμεων.
E) Η συνθήκη του Λονδίνου υπεγράφη στις 14 Νοεμβρίου 1913.

(Μονάδες 10)

A3. Ποιες δυσκολίες συνάντησε η κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου στο ελληνικό κράτος;

(Μονάδες 15)

A4. Τι γνωρίζετε για τη συγκρότηση του ΔΟΕ, ποιος υπήρξε ο στόχος του και ποια τα θετικά του αποτελέσματα;

(Μονάδες 13)

ΠΗΓΕΣ

B1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο του Συντάγματος του 1844 σχετικά με: α) τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών (μον. 4) β) το δικαίωμα της ψηφοφορίας και την εκλογική διαδικασία (μον. 9) γ) την κατανομή των εξουσιών (μον. 12).

ΚΕΙΜΕΝΟ Α: Ο Εκλογικός Νόμος καθιέρωνε την εκλογή των βουλευτών με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων, που θα διεξαγόταν με άμεση, σχεδόν καθολική, και μυστική ψηφοφορία. Δικαίωμα ψήφου δινόταν στους πολίτες

(ἄρρενες) ηλικίας 25 ἐτῶν συμπληρωμένων, «ἔχοντας προσέτι ἰδιοκτησίαν τινὰ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἔχουσι τὴν πολιτικὴν διαμοιρῆσιν των, ἢ ἐξασκουῦντας ἐν αὐτῇ ὁποιονδήποτε ἐπάγγελμα, ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα». Ἐξαιροῦνταν «α) Οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐπὶ κακουργήματι, β) Οἱ προσκαίρως ἢ διὰ παντὸς στερηθέντες κατὰ συνέπειαν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφοφορεῖν, γ) Οἱ στερούμενοι τῆς ἐλευθέρως διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των». Ν. Διαμαντουῆρος, Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τ. ΙΓ Β: Νεώτερος Ἑλληνισμὸς ἀπὸ 1833 ὥς 1881, Αθήνα: Ἐκδοτικὴ Αθηνῶν, 2000, σ. 112.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β: Ο Βασιλιάς δεν ἦταν μόνον ὁ ἀνώτατος ἀρχοντας, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κράτους ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνώτατο καὶ κυρίαρχο ὄργανο τοῦ κράτους, ἀποδεχόμενος δηλαδὴ μόνον ἐκείνους τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐξουσίας του, ποὺ εἶχαν διατυπωθεῖ ρητῶς στο Σύνταγμα. Ἡ μοναρχικὴ πηγὴ τῆς ἐξουσίας προέκυπτε καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ συνταγματικὸ κείμενο, ποὺ ἀναγνώριζε τὸ πρόσωπο τοῦ Βασιλιά ὡς ἱερό καὶ ἀπαραβίαστο ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πρόβλεψη ὅτι ἡ δικαιοσύνη πηγάζει ἀπὸ τὸ Βασιλιά καὶ ἀπονέμεται ἐν ὀνόματί του. Ἡ μοναρχία ἦταν ὅμως περιορισμένη μέσα στα ὅρια ποὺ ἔθετε ἡ ἴδια με τὸ παραχωρημένο Σύνταγμα. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1844 εἰσήγαγε τὴν ἀρχὴ τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν. [...] Ἡ νομοθετικὴ πρωτοβουλία καὶ τὸ δικαίωμα τῆς κυρώσεως τῶν νόμων ἀνήκε στο Βασιλιά. Με τὸ διορισμὸ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας καὶ τῆς διάλυσης, χωρὶς περιορισμὸ, τῆς Βουλῆς, ὁ Βασιλιάς συγκέντρωνε ἐκτεταμένες ἀρμοδιότητες. Η. Μαυρομούστακου, Πολιτικοὶ Θεσμοὶ καὶ Διοικητικὴ Οργάνωση, στο: Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, 1770-2000, 4ος τόμος: Τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος, 1833-1871, Ἡ Ἐθνικὴ Ἐστία καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Οθωμανικῆς Αυτοκρατορίας, Αθήνα: Ἑλληνικὰ Γράμματα, 2003, σ.43.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ: Περί συντάξεως τῆς Πολιτείας

Ἄρθρον 15. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται συνάμα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον 20. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δε διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 21. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δε δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περί τῆς Βουλῆς Ἄρθρον 59. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ Βουλευτῶν, ἐκλεγομένων τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τούτο πολιτῶν, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον. Α. Σβώλος, Τα Ἑλληνικὰ Συντάγματα, σσ. 153, 155, 161 (Στο: Ἀξιολόγηση τῶν μαθητῶν στο μάθημα: «Θέματα Νεοελληνικῆς Ἱστορίας», τεύχ. 1ο, Αθήνα: ὙΠ.Ε.Π.Θ.-Κ.Ε.Ε., 1999, σ. 197).

B2. Αξιοποιώντας τὶς ἱστορικὲς σὰς γνώσεις καὶ ἀντλώντας στοιχεῖα ἀπὸ τὸ κείμενο καὶ τὸν πίνακα ποὺ σὰς δίνονται παρακάτω, νὰ ἐξηγήσετε γιὰ ποίους λόγους ἡ ΕΑΠ, κατὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν προσφύγων, ἔδωσε τὸ βᾶρος στὴ γεωργία καὶ προτεραιότητα στὴν ἐγκατάσταση τῶν προσφύγων στὴ Μακεδονία καὶ τὴ Δυτικὴ Θράκη. Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ: [...] Σὲ καμία χώρα δὲν μποροῦσε νὰ ἀποκλεισθεῖ ἡ πιθανότητα ἐσωτερικῶν ταραχῶν. Οἱ πρόσφυγες διεκδικοῦσαν ὅλο καὶ περισσότερα, ἰδιαιτέρως ἐκεῖνοι ποὺ ζοῦσαν στὶς πόλεις καὶ ἦταν σὲ θέση νὰ κάνουν τὴν οργὴ

τους αισθητή διαδηλώνοντας στους δρόμους. Η όλη προσπάθεια εγκατάστασης των προσφύγων στην Ελλάδα έχει πολλές φορές κατηγορηθεί για «προκατάληψη υπέρ των αγροτών» και για το γεγονός ότι σε μία επταετία εντατικής λειτουργίας [της ΕΑΠ] διατέθηκαν μόνο δύο εκατομμύρια στερλίνες για τα στεγαστικά προγράμματα των πόλεων, ενώ για τα προγράμματα της υπαίθρου διατέθηκαν 10,5 εκατομμύρια.

Είναι αλήθεια ότι υπήρχαν κοινωνικοί, πολιτικοί και στρατηγικοί λόγοι για την εγκατάσταση των προσφύγων κυρίως στα εδάφη της βόρειας Ελλάδας. Οι πόλεις και οι κωμοπόλεις ήταν ήδη υπερπλήρεις, ανθυγιεινές και κινδύνευαν να μετατραπούν σε εστίες πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής. Δεν υπήρχε απλώς τρόπος να βρεθεί εργασία για τους πρόσφυγες των αστικών κέντρων χωρίς να δημιουργηθεί δυσφορία στον υπάρχοντα πληθυσμό. Οι αγροτικές περιοχές στο βορρά, αντίθετα, ήταν σχετικά έρημες ακόμα και πριν την έξοδο των μουσουλμάνων. Μετά την έξοδο, η κυβέρνηση συνειδητοποίησε τη στρατηγική ανάγκη να εποίκισει το συντομότερο αυτά τα εδάφη με αγρότες που [...] αποτελούσαν πολύτιμο προμαχώνα στις τυχόν βλέψεις των Σλάβων για την βόρεια Ελλάδα. Όσο πιο γρήγορα πήγαιναν να εγκατασταθούν στα εδάφη της ελληνικής Μακεδονίας τόσο το καλύτερο. Br. Clark, Δυο φορές ξένος: Οι μαζικές απελάσεις που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη Ελλάδα και Τουρκία, μετ. Β. Ποταμιάνου, Αθήνα: Ποταμός, 20

Επιμέλεια : Λεβέντη Μαρία

Φιλόλογος

Φροντιστήριο Ορόσημο - Αγίας Παρασκευής